

Marcus Brotherton

Onvertelde verhalen van Band of Brothers

Inhoud

Voorwoord 11

Overzicht 17

1. Een toekomst waarop niemand ons kon voorbereiden 23
2. Jonge leeuwen uit het oosten 28
3. Jonge leeuwen uit het westen 47
4. De dag waarop alles anders werd 57
5. Basisopleiding in Toccoa 75
6. Hoe de anderen werden getraind 100
7. De mannen van Toccoa aan boord van de Samaria 119
8. De vervangers op hun Atlantische overtocht 123
9. Aldbourne: stilte voor de storm 133
10. Een kwade dag voor een heleboel jonge mannen 139
11. Vechten in Normandië 143
12. De Slag om Carentan 161
13. Rust en herstel in Engeland 170
14. Het gevecht van ons leven in Nederland 172
15. Verdediging van het Eiland 182
16. Respijt in Mourmelon 187
17. IJzige hel 192
18. Bloed 208
19. Vijand achter de rivier 219

- 20. Ontmoeting met een verslagen agressor 227
- 21. Toosten op de overwinning 234
- 22. De laatste taken in Oostenrijk 241
- 23. Thuiskomst 250
- 24. Leven in vrijheid 261
- 25. Gedachten over heldendom 291

Epiloog: Iedereen aan wie veel gegeven is 299

Herinneringen aan mijn vader 303

Herbert Sobel, door Michael Sobel 305

Robert Burr Smith, door C. Susan Finn 317

George Luz sr., door Lana Luz Miller en George Luz jr. 333

Dankbetuiging 345

Appendices 349

Namenregister 363

Over de auteur 367

1

Een toekomst waarop niemand ons kon voorbereiden

Bill Wingett

De eerste keer dat ik een man doodde was uit wanhoop.

Ed Pepping

Nadat ik boven Normandië was afgesprongen probeerde ik mijn eenheid terug te vinden. Ik zag een paar afschuwelijke dingen onderweg. Het kon zomaar gebeuren dat je een man op de grond zag liggen met opengereten borst. Op een plek lag één dode Amerikaanse paratrooper met negentien dode Duitsers eromheen. Op een andere plek werd een Amerikaan gevonden – de ss had hem ondersteboven opgehangen, zijn keel doorgesneden, en zijn testikels in zijn mond gestopt. Je duwt die dingen min of meer weg.

Clancy Lyall

Terwijl wij met de granaten aanstormden rende ik de hoek om en werd ik abrupt tot staan gebracht door een Duitser. Ik liep regelrecht op zijn bajonet in. Zijn wapen kwam vast te zitten in mijn ingewanden. We waren allebei verstijfd, we stonden nog overeind – ik denk dat hij net zo bang was als ik. Ik schoot als eerste. Terwijl hij achteroverviel trok hij zijn bajonet uit mijn buik.

Earl McClung

Onder zwaar vuur weet je niet of je krankzinnig of bang bent. Je kunt niet tegen artillerie vechten. Vuur van lichte wapens – het kan je geen ene moer schelen; je kunt terugvechten. Maar als je in een artillerie-bombardement terecht komt, kun je dat niet. Dan word ik eerder kwaad dan bang. Ik kan er niets aan doen. Er valt niks te vechten.

Don Bond

Ik stapte uit het vliegtuig, checkte mijn chute, en hoorde iemand boven mij schreeuwen. Ik keek omhoog en daar zit ouwe Blaine knie-deep in mijn zijde. Hij zat op mij neer te kijken door het luchtgat van mijn chute, roepend en schreeuwend. Ik zei hem dat hij op moest krassen. Hij was na zijn sprong boven op mijn chute terechtgekomen. Toen dat gebeurde zakte zijn chute in elkaar omdat er helemaal geen gewicht meer aan hing. Ik wist dat we op deze manier niet konden landen. Zelfs als alles goed ging zou Blaine de volle lengte van mijn chute vallen, ongeveer negen meter, zodra ik de grond raakte. Ik bleef maar tegen hem roepen dat hij eraf moest gaan.

Forrest Guth

Een kruispunt werd de Dodemanshoek genoemd. Daar was een Amerikaanse tank uitgeschakeld. Een paar leden van de bemanning klommen eruit, en een man werd doodgeschoten. Hij hing dagenlang over de rand van de tank. Wij konden er niet bij komen om het lichaam te bergen. Dus als er iemand op een verkenningsmissie werd gestuurd, dan zei je: ‘Nou, je gaat naar de Dodemanshoek en dan ga je links’, of zo iets.

Ed Tipper

Ik stond in de deuropening toen de explosie mij trof. Ik sloeg achterover. Ik voelde helemaal geen pijn, hoewel mijn rechteroog door de dreun verbrijzeld was en mijn beide benen gebroken waren. Vreemd genoeg stond ik nog steeds overeind en liet ik mijn wapen niet vallen.

Joe Liebgott rende de straat over. ‘Je bent net door een mortiergranaat geraakt,’ zei hij. ‘Ga zitten.’ Ik voelde op mijn hoofd. Mijn helm was eraf geblazen. Mijn hoofd voelde als een watermeloen, gezwollen en zacht, en overal was bloed. Ik was in een shock, en mijn spieren waren allemaal gespannen – dat was de reden dat ik nog kon staan en alles onder controle houden. Ik ging zitten. Verscheidene jongens hadden de inslag gezien en dachten dat ik dood was. Acht of tien maanden later bezocht ik de ouders van Floyd Talbert in Amerika. Ze schreven aan Floyd dat Ed Tipper hen was komen opzoeken. Hij schreef terug: ‘Dat is onmogelijk. Die is gesneuveld. Ik heb het zelf gezien. Degene die beweert dat hij Tipper is, is iemand anders.’ Hij kon niet geloven dat ik nog leefde.

Shifty Powers

We zaten dan met ongeveer zes of zeven man in een kring in een van die oude schuren te pokeren. Wanneer je pokert, moet je je wel concentreren. Een van de kerels pakte een handgranaat, schroefde de bovenkant eraf en goot het kruit eruit. Hij zette de granaat weer in elkaar en maakte de pin los. Terwijl wij aan het pokeren waren kwam hij binnen en hij prutste aan de pin zodat de granaat uit zijn hemd sprong en op de grond viel. ‘Scherpe granaat!’ schreeuwde hij. Iedereen daarbinnen dook weg waar hij maar kon. Geld en kaarten vlogen in het rond. De vent die de granaat had laten vallen rende weg. Het was één grote grap.

Joe Lesniewski

Toen we naar Bastogne gingen midden in de koudste winter in dertig jaar, had ik helemaal geen laarzen. Met de oude schoenen die ik had, zou het niet gaan – daarin kon ik niet rennen. Ik had een paar dikke wollen sokken, dus die trok ik aan, daarna wikkelde ik een paar jutezakken om mijn voeten met een paar leren schoenveters die ik had. Dat droeg ik in Bastogne.

Henry Zimmerman

Buck Taylor en ik stuitten op het lichaam van een dode Duitse soldaat in de sneeuw. Hij bleek een jaar of twaalf, dertien te zijn. Buck en ik hebben de jongen begraven.

Herb Suerth jr.

Toen ik op de Queen Elizabeth naar huis kwam lag ik plat op mijn rug op het promenadedek met beide benen vanaf mijn ribben in het gips. Alleen mijn tenen staken eruit. Ik dacht: ze zullen mij wel niet in een reddingssloep zetten als we getorpedeerd worden. Maar dan bedenk je weer dat je het er levend vanaf hebt gebracht, en dan maak je je nergens nog echt druk over.

Frank Soboleski

Toen wij dichterbij kwamen, zagen we de open kant van een paar van de barakken. Er waren daar stapels lichamen op elkaar gehoopt, die hadden vermoedelijk verbrand moeten worden om het vet eruit te halen. Wij kwamen voorzichtig dichterbij. We roken nu een andere geur: afschuwelijk, misselijkmakend, zoet, bedorven – het was brandend mensenvlees. Wat we toen zagen, was wel de meest ongelooflijke aanblik waar ik ooit mee te maken heb gekregen: mensen, sommige staande als mummies, de meeste op planken in gebouwen liggend, levende lichamen gemengd met dode lichamen, allemaal samen op planken met weinig tussenruimte zodat er honderden in de gebouwen pasten. Er waren ook stapels lichamen die brandden. Je kon de aanhoudende geluiden van laag gekreun en gehuil horen. Het was zo'n afschuwelijk geluid dat je je oren dicht wilde stoppen om het niet meer te horen. Ik werd kotsmisselijk, net als veel anderen.

Roy Gates

We kwamen erachter waar de generaal zat. Hij was commandant van een concentratiekamp geweest en had wat ss-troepen bij zich. Enkele van onze scherpschutters namen de troepen voor hun rekening. Na

een kort vuurgevecht grepen wij de generaal, die nog leefde. We pakten hem op achter een boom. Later hebben we hem doodgeschoten door middel van een vuurpeloton. Dat was de eerste keer dat ik de achterkant van iemands hoofd eraf zag vliegen. De oorlog was op dat moment technisch gesproken voorbij, maar ik ben zesentachtig jaar oud nu ik dit vertel, dus als ze er iets aan willen doen, kunnen ze maar beter opschieten.

Jonge leeuwen uit het oosten

Shifty Powers

Laat ik hiermee beginnen: ik ben in een kolenmijnwerkerskamp geboren. Mijn vader werkte voor de kolenmijnen. Ik ging naar school in Clinchco in Virginia, het stadje dat in handen van de Clinchco Coal Company was. We waren in ons gezin met z'n zevenen. Pa verdiende honderd dollar per maand. We leefden van één dollar per dag.

Mijn vader was een uitzonderlijke scherpschutter met geweer en pistool. Hij leerde mij schieten. Het kostte een kwartje om een doos met .22-geweerpatronen te kopen. In de weekends poetste ik schoenen om genoeg geld te verdienen om kogels te kopen.

Het eekhoornseizoen was twee weken per jaar. Ik was in het eekhoornseizoen elke dag op jacht. Dat hielp niet alleen voor mijn schietvaardigheid, het hielp mij ook om me van dingen in het bos bewust te zijn, van groot belang in gevechtssituaties. Je stelt je de jacht op eekhoorns voor als door het bos lopen en uitkijken naar eekhoorns die je kunt schieten, maar er komt veel meer bij kijken. Je leert ieder gerucht, ieder geluid herkennen. Als je een tak ziet trillen, leer je of het een vogel is of een eekhoorn. Daar heb ik mijn schietvaardigheid vooral geleerd. Ik kwam er zo ver mee dat ik een munt in de lucht kon gooien en hem met een geweer kon raken.

Ik vertelde Earl McClung (ook een groot schutter) een keer hoe ik dat onder de knie kreeg. Ik begon met een zilveren dollar en schoot

daarop. Ik ging terug naar een kwart dollar en schoot daarop. Ik nam een stuiver en schoot daarop. Maar ik heb het telkens weer met tien cent geprobeerd maar dat is me nooit gelukt.

‘Shit,’ zei McClung, ‘als je geen tien cent kunt raken, dan kun je geen donder raken.’

Dewitt Lowrey

Ik ben op 22 april 1922 vlak bij Atmore in Alabama geboren. Het leven op de boerderij betekende flink hard werken voor iedereen, maar het was een goede manier om op te groeien.

Onze boerderij lag erg geïsoleerd op het platteland. Mijn grootpa had ons daarginds laten neerstrijken. Hij bezat veel land. De dichtstbijzijnde buur zat veertig kilometer verderop. We hadden een radio, maar dat was het wel zo’n beetje. We kregen pas elektriciteit toen ik in mijn vroege tienerjaren zat.

Ik heb twee broers, de ene ouder, de andere jonger, dus ik was de middelste. Ik kreeg het allemaal op mijn brood. Wat voor soort dingen? (lacht) Alles wat er maar speelde, ik was degene die het had gedaan – je weet hoe dat gaat.

Ons gezin was tamelijk hecht. Ik denk niet dat wij een betere moeder hadden kunnen hebben. Maar ze was ook opvliegend en wist hoe ze de stok kon gebruiken. Met mama in de buurt vloekte je absoluut niet. Zo nu en dan flapte ik een van die woorden eruit. Dus dat betekende een mep met een stok. Soms wist ze gewoon dat ik er een had verdiend en gaf ze me die hoe dan ook. Wij waren methodisten en gingen in een boerenwagen naar de kerk. We hadden geen auto. Dus wij spanden de wagen in en daar gingen we.

Voor de eerste, tweede en derde klas moest ik elke dag vier kilometer naar school lopen. Je wende eraan. Daarna stuurde de county een bus om ons op te halen en wij veranderden van school. Ik denk dat ik een gemiddelde leerling was. Ik was helemaal geen pientere leerling. Maar ik deed het niet slecht.

Papa runde de boerderij toen wij nog jong waren. Toen mijn broers

en ik oud genoeg waren, namen we de boerderij over en werkte papa elders op bedrijven: een timmerij, als bewaker in de Atmore-gevangenis, en toen in de stad in een slagerswinkel van een kruideniersbedrijf. Hij had op de boerderij zo veel varkens en koeien gedood dat hij wel wist hoe hij die moest slachten en zo. Ik vond het leuk om boer te zijn. Je was tot op zekere hoogte eigen baas. Je stond om vier uur op voordat het licht werd en voerde de beesten en molk de koeien, daarna ontbeet je en ging je het land op. Iedereen in onze buurt deed hetzelfde.

Tijdens de Depressie hadden we altijd genoeg te eten. Papa verbouwde het en mama sloeg de boel in de zomer op. We hadden nooit gebrek aan eten. Papa gaf zelfs eten aan mensen weg die niet genoeg hadden.

Jagen en vissen – dat waren mijn favoriete bezigheden. Ik hield van schieten op duiven en kwartels. Ik heb nooit een jachthond gehad toen ik jong was, maar ik heb er nooit een nodig gehad omdat ik altijd wist waar de kwartels sliepen en waar ze hun eten haalden. Dus telkens wanneer mama erom vroeg ging ik op pad en haalde ik duif of kwartel voor het avondeten.

Ik was net een tiener toen ik mijn eerste hert te pakken kreeg. Dat was een hele opwinding voor een plattelandsjongen. Herten kwamen nooit helemaal naar onze boerderij, zo groot als die was, dus wij moesten naar het moerasland om herten te bemachtigen. Er was altijd een groep die gezamenlijk herten ging jagen. Je had een standplaats waar je werd neergezet zodat er niemand aangeschoten werd. Er gingen niet alleen jongens, het waren ook mannen op leeftijd. Wanneer je je eerste hert te pakken kreeg smeerden ze je gezicht in met bloed. Daar had je niets over te zeggen. Ze grepen je en deden het. Ik waste het zo goed mogelijk weg in de beek voordat ik naar huis ging. Ik was toch wel behoorlijk trots.

Ik had mijn hele leven een mes bij me. Ik was nogal goed in het gooien met een mes toen ik nog een kind was. We hadden een spelletje dat we ‘mamavarken’ noemden. Je nam een oud Barlow-mes met